

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

25. března 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Rozhodné právo – Nařízení (ES) č. 864/2007 a nařízení (ES) č. 593/2008 – Časová působnost – Nedostatek pravomoci Soudního dvora – Článek 94 jednacího řádu Soudního dvora – Soudní spolupráce v občanských věcech – Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Článek 1 odst. 1 – Věcná působnost – Pojem ‚občanské a obchodní věci‘ – Článek 7 bod 1 – Pojem ‚smlouva nebo nároky ze smlouvy‘ a ‚poskytování služeb‘ – Článek 24 bod 1 – Pojem ‚nájem nemovitostí‘ – Nařízení (ES) č. 1393/2007 – Doručování soudních a mimosoudních písemností – Notáři jednající v rámci exekučních řízení – Řízení o uhrazení denního lístku za parkování vozidla na parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci“

Ve věci C-307/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Visoki trgovački sud (odvolací obchodní soud, Chorvatsko) ze dne 26. března 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 11. dubna 2019, v řízení

Obala i lučice d.o.o.

proti

NLB Leasing d.o.o.,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, L. Bay Larsen, C. Toader (zpravodajka), M. Safjan a N. Jääskinen, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Obala i lučice d.o.o. M. Kuzmanovićem, odvetník,
- za chorvatskou vládu G. Vidović Mesarek, jako zmocněnkyní,
- za německou vládu J. Möllerem, R. Kanitzem, M. Hellmannem a E. Lankenauem, jako zmocněnci,
- za slovinskou vládu J. Morela, jako zmocněnkyní,

* Jednací jazyk: chorvatština.

– za Evropskou komisi M. Wilderspinem a M. Mataijou, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 26. listopadu 2020,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 56 SFEU, čl. 4 odst. 1, čl. 10 odst. 1, čl. 11 odst. 1 a čl. 12 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy (Řím II) (Úř. věst. 2007, L 199, s. 40, dále jen „nařízení Řím II“), dále nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech („doručování písemností“) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 (Úř. věst. 2007, L 324, s. 79), následně pak čl. 4 odst. 1 písm. b) a c) a odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (Řím I) (Úř. věst. 2008, L 177, s. 6, a oprava Úř. věst. 2009, L 309, s. 87, dále jen „nařízení Řím I“), a konečně čl. 7 bodů 1 a 2 a čl. 24 bodu 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Obala i lučice d.o.o. (dále jen „Obala“), se sídlem v Chorvatsku, a NLB Leasing d.o.o., se sídlem ve Slovinsku, ohledně návrhu na uhrazení poplatku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení Řím II

- 3 Článek 31 nařízení Řím II, nadepsaný „Časová působnost“, stanoví:

„Toto nařízení se použije pro skutečnosti, jež vedou ke vzniku škody, ke kterým dojde po vstupu tohoto nařízení v platnost.“

Nařízení č. 1393/2007

- 4 Článek 1 nařízení č. 1393/2007, nadepsaný „Oblast působnosti“, v odstavci 1 stanoví:

„Toto nařízení se použije na občanské a obchodní věci, kdy musí být soudní nebo mimosoudní písemnost zaslána z jednoho členského státu do druhého za účelem doručení v druhém členském státě. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání nebo opomenutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).“

- 5 Článek 14 tohoto nařízení, nadepsaný „Doručování prostřednictvím poštovních služeb“, stanoví:

„Každý členský stát může doručovat soudní písemnosti osobám s bydlištěm v jiném členském státě přímo prostřednictvím poštovních služeb, a to doporučeným dopisem s potvrzením o přijetí nebo rovnocenným dokladem.“

- 6 Článek 16 tohoto nařízení, nadepsaný „Zasílání“, stanoví:

„Mimosoudní písemnosti mohou být zasílány za účelem doručení v jiném členském státě v souladu s tímto nařízením.“

- 7 Nařízení č. 1393/2007, které platilo v době rozhodné z hlediska skutečností v původním řízení, bylo zrušeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1784 ze dne 25. listopadu 2020 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) (Úř. věst. 2020, L 405, s. 40).

Nařízení Řím I

- 8 Článek 28 nařízení Řím I, nadepsaný „Časová působnost“, stanoví:

„Toto nařízení se použije na smlouvy uzavřené ode dne 17. prosince 2009.“

Nařízení č. 1215/2012

- 9 Body 10 a 15 odůvodnění nařízení č. 1215/2012 znějí:

„(10) Oblast působnosti tohoto nařízení by měla zahrnovat všechny hlavní věci spadající do oblasti občanského a obchodního práva kromě určitých přesně stanovených záležitostí [...]

[...]

(15) Pravidla pro určení příslušnosti by měla být vysoce předvídatelná a měla by vycházet ze zásady, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného. Příslušnost by měla být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně vymezených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného spojujícího prvku. Sídlo právnické osoby musí být v nařízení samostatně vymezeno tak, aby společná pravidla byla přehlednější a zamezilo se sporům o příslušnost.“

- 10 Článek 1 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).“

- 11 Článek 4 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Nestanoví-li toto nařízení jinak, mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, bez ohledu na svou státní příslušnost žalovány u soudů tohoto členského státu.“

- 12 Článek 7 body 1 a 2 tohoto nařízení stanoví:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována:

1. a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn;;

b) pro účely tohoto ustanovení a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:

- v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno,
- v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty;

c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a);

2. ve věcech týkajících se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události“.

13 Článek 24 tohoto nařízení stanoví:

„Bez ohledu na bydliště stran mají výlučnou příslušnost tyto soudy členského státu:

1. pro řízení, jejichž předmětem jsou věcná práva k nemovitostem a nájem nemovitostí, soudy členského státu, v němž se nemovitost nachází;

[...]“

Chorvatské právo

Exekuční zákon

- 14 Článek 1 Ovršni zakon (exekuční zákon) (*Narodne novine*, br. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 a 73/17) zmocňuje notáře k vymáhání pohledávek na základě „veřejné listiny“ vydáním usnesení o nařízení exekuce, které je exekučním titulem, bez výslovného souhlasu odpůrce.

Zákon o bezpečnosti silničního provozu

- 15 Článek 1 Zakon o sigurnosti prometa na cestama (zákon o bezpečnosti silničního provozu) (*Narodne novine*, br. 67/08, 48/10 a 74/11) stanoví, že předmětem tohoto zákona je mimo jiné stanovení základních zásad týkajících se vzájemných vztahů a chování uživatelů a dalších osob v silničním provozu, základních podmínek, které musí komunikace splňovat z hlediska bezpečnosti silničního provozu, pravidel silničního provozu, systému silničního značení a pokynů udělovaných příslušníky oprávněnými zajišťovat dodržování těchto pravidel.

- 16 Článek 5 tohoto zákona stanoví:

„(1) Místní a regionální samosprávné celky upraví v souladu s ustanoveními tohoto zákona a se souhlasem ministerstva vnitra dopravu na svém území zejména:

[...]

6. parkovací plochy a pravidla parkování, zákazy parkování a místa s omezeným parkováním, [...]“

Rozhodnutí upravující parkování ve městě Zadar

- 17 Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (rozhodnutí o organizaci parkování a způsobu výběru poplatků za parkování ve městě Zadar) (*Glasnik Grada Zadra*, br. 4/11), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „rozhodnutí upravující parkování ve městě Zadar“), upravuje organizaci parkování, způsob výběru poplatků za parkování a kontrolu parkování vozidel na placených veřejných parkovištích.
- 18 Článek 2 tohoto rozhodnutí definuje veřejná parkoviště jako „veřejná prostranství určená k zastavení a stání vozidel“.
- 19 Článek 4 tohoto rozhodnutí stanoví, že veřejná parkoviště jsou značena v souladu se zákonem o bezpečnosti silničního provozu.
- 20 Podle článku 5 tohoto rozhodnutí provádí značení veřejného parkoviště správce parkoviště pod dohledem příslušného útvaru obecního úřadu.
- 21 Článek 6 tohoto rozhodnutí stanoví dny a hodiny, kdy se platí poplatek za parkování.
- 22 Článek 7 tohoto rozhodnutí stanoví:
- „Zastavením nebo zaparkováním svého vozidla na veřejném parkovišti uzavírá řidič nebo vlastník vozidla s provozovatelem parkoviště smlouvu o užívání veřejného parkoviště s použitím denního parkovacího lístku [...] a přijímá všeobecné podmínky smlouvy o parkování stanovené tímto rozhodnutím.“
- 23 Podle článku 9 tohoto rozhodnutí odpovídá denní lístek, který je platný po dobu 24 hodin od vydání, součinu hodinové sazby za parkování v určité zóně a počtu hodin placeného parkování v rámci 24hodinové doby placeného parkování.
- 24 Článek 10 tohoto rozhodnutí stanoví, že k vypořádání denního lístku dojde zaplacením příkazu k úhradě denního lístku na běžný účet provozovatele parkoviště nebo zaplacením denního lístku do pokladny provozovatele parkoviště.
- 25 V souladu s článkem 12 tohoto rozhodnutí je uživatel parkoviště, kterému byl vydán denní lístek a příkaz k úhradě tohoto lístku, povinen uhradit jej ve lhůtě osmi dnů od data jeho vydání.
- 26 Článek 13 tohoto rozhodnutí stanoví, že pokud uživatel parkoviště nezaplatí denní lístek ve stanovené lhůtě, je povinen uhradit v dodatečné lhůtě osmi dnů vedle částky denního lístku rovněž skutečné náklady a zákonný úrok z prodlení, které musí být uvedeny na příkazu k úhradě. Pokud uživatel parkoviště nezaplatí denní lístek, skutečné náklady a zákonný úrok z prodlení ve stanovených lhůtách, zahájí provozovatel parkoviště s tímto uživatelem svým jménem a na svůj účet soudní řízení.

Spor v původním řízení, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

- 27 Společnost Obala, obchodní společnost založená městem Zadar (Chorvatsko) za účelem výběru poplatků za parkování vozidel na veřejných komunikacích, zahájila dne 20. února 2017 na základě veřejné listiny u notáře, který je oprávněn vykonávat činnost v Chorvatsku, exekuční řízení se společností NLB Leasing, v němž vymáhala částku odpovídající dennímu lístku za parkování vozidla na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci ve městě Zadar. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že přítomnost tohoto vozidla byla na parkovacím stání zjištěna dne 30. června 2012 v 13:02 hodin a že společnost Obala požaduje uhrazení denního parkovacího lístku za celý den parkování.

- 28 Dne 8. března 2017 vydal tento notář usnesení o nařízení exekuce, kterým společnosti NLB Leasing nařídil splatit požadovanou pohledávku ve výši 84 chorvatských kun (HRK) (přibližně 11 eur) z titulu hlavní pohledávky představující denní poplatek za parkování, a částky 1 235 HRK (přibližně 165 eur) za náklady vynaložené v rámci řízení a 506,25 HRK (přibližně 67 eur) z titulu předpokládaných nákladů řízení.
- 29 Pro účely doručení usnesení o nařízení exekuce společnosti NLB Leasing vycházel notář z článku 14 nařízení č. 1393/2007 a zaslal doporučený dopis s potvrzením o přijetí.
- 30 Společnost NLB Leasing podala proti tomuto usnesení opravný prostředek. Trgovački sud u Pazinu (obchodní soud v Pazinu, Chorvatsko) toto usnesení zrušil v rozsahu, v němž nařizovalo exekuci, ale prohlásil, že není příslušný k rozhodnutí o opravném prostředku, a postoupil věc Trgovački sud u Zadru (obchodní soud v Zadaru, Chorvatsko), který se následně prohlásil za nepřislušný a předložil tento negativní kompetenční spor předkládajícímu soudu.
- 31 Předkládající soud se pozastavuje nad několika aspekty sporu v původním řízení, zejména nad legalitou doručení usnesení o nařízení exekuce odpůrci doporučeným dopisem s potvrzením o přijetí v rámci exekučního řízení zahájeného před notářem na základě veřejné listiny, dále nad kvalifikací právního vztahu mezi účastníky původního řízení pro účely určení příslušnosti chorvatských soudů k rozhodnutí tohoto sporu a nad rozhodným hmotným právem.
- 32 Předkládající soud si předně klade otázku, zda se notáři, kteří nejsou „soudy“ ve smyslu nařízení č. 1215/2012, mohou opírat o ustanovení nařízení č. 1393/2007 pro účely doručování svých usnesení o nařízení exekuce v rámci exekučních řízení na základě veřejné listiny, a zda v rámci takového sporu, jako je spor v původním řízení, mohou soudci odpůrcům doručovat exekuční písemnosti na základě nařízení č. 1393/2007.
- 33 Předkládající soud se dále zabývá rozsahem pojmu „občanské a obchodní věci“ ve smyslu článku 1 nařízení č. 1215/2012 pro účely určení, zda je příslušný pro spory týkající se uhrazení denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci.
- 34 V tomto ohledu uvádí, že na základě čl. 5 odst. 1 bodu 6 zákona o bezpečnosti silničního provozu a na základě předpisů týkajících se výkonu komunálních činností přijímají místní samosprávné celky rozhodnutí týkající se parkovacích ploch a přenášejí své výsady veřejné moci na obecní obchodní podniky zřízené za účelem vybírání poplatků za parkování.
- 35 V projednávaném případě stanoví rozhodnutí upravující parkování ve městě Zadar zejména parkovací zóny a dobu, během níž jsou vybírány poplatky za parkování na veřejných komunikacích, sazbu hodinového parkovacího lístku a sazbu denního parkovacího lístku, je-li zjištěna přítomnost vozidla na veřejném parkovišti, v jehož případě nebyl hodinový parkovací lístek zaplacen nebo uplynula jeho platnost.
- 36 Podle předkládajícího soudu je povinnost zaplatit denní parkovací lístek stanovena jednostranně a má sankční povahu, takže ho lze pokládat za pokutu pro případ, že poplatek za parkování nebyl dobrovolně předem zaplacen podle hodinové sazby nebo již uplynula doba, na kterou byl zaplacen.
- 37 Podle názoru předkládajícího soudu existuje rozdíl mezi parkováním na uzavřených plochách, kde uživatelé převezmou lístek potvrzující čas příjezdu na tyto plochy a zaplatí poplatek za parkování v okamžiku odjezdu, což odpovídá klasické občanskoprávní smlouvě, a jedná se tedy o občanskou věc, a parkováním, o které jde v původním řízení, za které byl poplatek zaplacen předem na určitou dobu, jejíž překročení má za následek platbu denního lístku sankční povahy.
- 38 Pro případ, že by spor v původním řízení spadl do působnosti nařízení č. 1215/2012, se dále předkládající soud táže na pravidla příslušnosti použitelná v souladu s ustanoveními tohoto nařízení.

- 39 Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že podle judikatury chorvatských soudů se má obecně za to, že smlouva o parkování je uzavřena, jakmile vozidlo zaparkuje na vymezeném místě nacházejícím se na veřejné komunikaci. Podle něj však vyvstává otázka, zda má být tato smlouva kvalifikována jako smlouva o poskytování služeb, nebo jako smlouva o nájmu nemovitosti.
- 40 Předkládající soud má za to, že pokud by taková smlouva o parkování byla kvalifikována jako smlouva o poskytování služeb, mohlo by dojít k zásahu do volného pohybu služeb stanoveného v článku 56 SFEU. Kromě toho mohou chorvatské soudy svou příslušnost vyvozovat z čl. 7 bodu 1 nařízení č. 1215/2012. Nicméně s ohledem na judikaturu Soudního dvora, a zejména na rozsudek ze dne 23. dubna 2009, Falco Privatstiftung a Rabitsch (C-533/07, EU:C:2009:257), si předkládající soud klade otázku, zda činnost společnosti Obala, která v projednávaném případě zajišťuje pouze vyznačení parkovacího stání a výběr poplatků za parkování, postačuje k tomu, aby mohla být kvalifikována jako „služba“ ve smyslu této judikatury.
- 41 Pokud jde o případnou kvalifikaci smlouvy o parkování jako smlouvy o nájmu nemovitosti ve smyslu čl. 24 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, předkládající soud uvádí, že na rozdíl od smlouvy o nájmu nemovitosti podle obecné právní úpravy, pro kterou je pod sankcí neplatnosti vyžadována písemná forma, není smlouva o parkování uzavírána písemně. Navíc neexistuje zákonné zástavní právo k zaparkovaným vozidlům. Naproti tomu lze podle předkládajícího soudu tvrdit, že dochází k obsazení určitého prostoru nemovitosti, takže existuje určitá podobnost mezi smlouvou o parkování a smlouvou o nájmu nemovitosti.
- 42 Předkládající soud dále uvádí hypotézu, že by parkování na veřejných komunikacích nemělo smluvní povahu, a klade si otázku, zda v důsledku toho, že si uživatel parkovacího stání nekoupil hodinový lístek, lze jeho odpovědnost považovat za odpovědnost delikt ní nebo kvazidelikt ní povahy ve smyslu čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012.
- 43 Předkládající soud se konečně pozastavuje nad otázkou rozhodného práva. Uvádí totiž, že v projednávané věci došlo k zaparkování vozidla dne 30. června 2012, tedy přede dnem přistoupení Chorvatské republiky k Evropské unii, a klade si tudíž otázku – s ohledem na judikaturu Soudního dvora týkající se smluv uzavřených před tímto datem přistoupení, zejména s ohledem na usnesení ze dne 5. listopadu 2014, VG Vodoopskrba (C-254/14, nezveřejněné, EU:C:2014:2354), a na rozsudek ze dne 14. února 2019, Milivojević (C-630/17, EU:C:2019:123) – zda jsou na spor v původním řízení použitelná ustanovení nařízení Řím I a nařízení Řím II.
- 44 Za těchto podmínek se Visoki trgovački sud (odvolací obchodní soud, Chorvatsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Mohou notáři doručovat dokumenty na základě nařízení [č. 1393/2007], pokud svá rozhodnutí doručují ve věcech, na které se nevztahuje nařízení č. 1215/2012, s ohledem na to, že notáři v Chorvatsku nejsou zahrnuti pod pojem ‚soud‘ pro účely nařízení č. 1215/2012, když jednájí v rámci pravomocí, které jim přiznává vnitrostátní právo v exekučních řízeních na základě ‚veřejné listiny‘[?] Jinými slovy vzhledem k tomu, že nejsou zahrnuti pod pojem ‚soud‘ uvedený v nařízení č. 1215/2012, mohou notáři, když jednájí v rámci pravomocí, které jim přiznává vnitrostátní právo v exekučních řízeních na základě ‚veřejné listiny‘, uplatňovat ustanovení nařízení [č. 1393/2007] o doručování dokumentů?
- 2) Lze parkování na ulici a na veřejné komunikaci, kde je právo výběru poplatků přiznáno [zákonem o bezpečnosti silničního provozu] a předpisy týkajícími se výkonu komunálních činností jako činností orgánů veřejné moci, považovat za občanskou věc ve smyslu nařízení [č. 1215/2012], které upravuje otázku soudní příslušnosti, jakož i uznávání a výkon soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, konkrétně s ohledem na to, že je-li zjištěna přítomnost vozidla bez parkovacího lístku, nebo vozidla s neplatným parkovacím lístkem, je za toto vozidlo bezprostředně třeba zaplatit denní parkovací lístek, jako kdyby bylo zaparkováno celý den, nezávisle na přesné

době trvání použití parkovacího místa, takže zaplacení denního parkovacího lístku má povahu sankce, přičemž je třeba uvést, že v některých členských státech je takové parkování považováno za dopravní přestupek?

- 3) Mohou v soudních sporech týkajících se parkování na ulici a na veřejné komunikaci, pokud je povinnost platby stanovena zákonem o bezpečnosti silničního provozu a v předpisech týkajících se výkonu komunálních činností jako činností orgánů veřejné moci, soudci doručovat dokumenty žalovaným v jiných členských státech na základě nařízení [č. 1393/2007]?

Pro případ, že bude na základě výše uvedených otázek určeno, že tento druh parkování je občanskou věcí, se pokládají následující doplňující otázky:

- 4) V projednávané věci se uplatňuje domněnka, že smlouva je uzavřena zaparkováním na ulici na místě, které je označeno vodorovným a/nebo svislým značením; jinými slovy se má za to, že zaparkováním je uzavřena smlouva a při nezaplacení ceny podle hodinové sazby vzniká dluh ve výši ceny denního parkovacího lístku. V důsledku toho vyvstává otázka, zda je tato domněnka uzavření smlouvy okamžikem zaparkování a souhlas se zaplacením ceny denního parkovacího lístku, pokud není zakoupen parkovací lístek podle hodinové sazby za parkování či uplyne platnost zakoupeného lístku, v rozporu se základními ustanoveními v oblasti poskytování služeb stanovenými v článku 56 Smlouvy o fungování Evropské unie a ostatními ustanoveními unijního práva [...]
- 5) K zaparkování v projednávané věci došlo ve městě Zadar, a proto existuje vazba mezi touto smlouvou a chorvatskými soudy; je však takové parkování „službou“ v souladu s čl. 7 [bodem] 1 nařízení [č. 1215/2012], s ohledem na to, že pojem služba implikuje, že poskytující strana vykonává určitou činnost za úplat, a v důsledku toho vyvstává otázka, zda je činnost ze strany navrhovatele dostačující k tomu, aby mohla být považována za službu? Kdyby nebyly příslušné chorvatské soudy na základě čl. 7 [bod] 1 nařízení [č. 1215/2012], byl by k rozhodnutí příslušný soud podle místa bydliště odpůrce.
- 6) Lze zaparkování na ulici a na veřejné komunikaci, pokud oprávnění k výběru poplatků vzniká podle zákona o bezpečnosti silničního provozu a předpisů týkajících se výkonu komunálních činností jako činností orgánů veřejné moci a poplatky se vybírají pouze v určitou denní dobu, považovat za smlouvu o nájmu nemovitosti na základě čl. 24 [bod] 1 nařízení [č. 1215/2012]?
- 7) Kdyby se v projednávané věci neuplatnila výše uvedená domněnka, že zaparkováním se uzavírá smlouva (čtvrtá předběžná otázka), lze takové zaparkování, na jehož základě se oprávnění k výběru poplatků za parkování odvozuje ze zákona o bezpečnosti silničního provozu, který stanoví povinnost zaplatit denní parkovací lístek, pokud není předem zaplacen parkovací lístek podle počtu hodin použití parkovacího místa, nebo pokud uplyne platnost zaplaceného lístku, považovat za delikt ní nebo kvazidelikt ní odpovědnost ve smyslu čl. 7 [bod] 2 nařízení [č. 1215/2012]?
- 8) V projednávané věci k zaparkování došlo před přistoupením Chorvatska k [Unii], konkrétně dne 30. června 2012 ve 13:02 hodin. Proto vyvstává otázka, zda se s ohledem na časovou působnost v projednávané věci uplatní nařízení týkající se rozhodného práva, tedy nařízení [Řím I] či nařízení [Řím II].

Má-li Soudní dvůr Evropské unie pravomoc podat odpověď ohledně použití hmotného práva, vyvstává následující otázka:

- 9) Jsou v rozporu se základními ustanoveními v oblasti poskytování služeb stanovenými v článku 56 SFEU a ostatními ustanoveními unijního práva, nezávisle na tom, zda je majitelem vozidla fyzická či právnická osoba, domněnka uzavření smlouvy tímto zaparkováním a domněnka souhlasu se zaplacením ceny denního parkovacího lístku, pokud není zakoupen parkovací lístek podle hodinové

sazby, nebo pokud uplyne platnost zakoupeného lístku? Jinými slovy, pokud jde o určení hmotného práva, lze v projednávané věci uplatnit ustanovení článku 4 nařízení [Řím I] (s vědomím toho, že v projednávané věci neexistuje žádný důkaz, že strany sporu dospěly k dohodě ohledně použitelného práva)?

- Pokud platí domněnka uzavření smlouvy, jde v projednávané věci o smlouvu o poskytování služeb, jinými slovy, lze tuto smlouvu o parkování považovat za službu ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení [Řím I]?
- Podpůrně, lze toto zaparkování považovat za smlouvu o pronájmu v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. c) nařízení [Řím I]?
- Podpůrně, pokud se na takové zaparkování vztahuje ustanovení čl. 4 odst. 2 nařízení [Řím I], vyvstává otázka, co je v projednávané věci charakteristickým plněním, s ohledem na to, že navrhovatel v zásadě pouze označuje povrch vozovky jako místo k zaparkování a vybírá platbu za parkování, zatímco odpůrce zaparkuje a zaplatí parkování. Pokud je totiž charakteristické plnění ze strany navrhovatele, uplatnilo by se chorvatské právo, avšak kdyby bylo charakteristické plnění ze strany odpůrce, uplatnilo by se právo slovinské. Avšak vzhledem k tomu, že oprávnění k výběru poplatku za parkování je v tomto případě upravena chorvatským právem, s nímž je tedy smlouva úžeji spojena, lze přesto v projednávané věci navíc uplatnit ustanovení čl. 4 odst. [3] nařízení [Řím I]?
- Pokud bude určeno, že jde o mimosmluvní povinnost, na kterou odkazuje nařízení [Řím II], lze tuto mimosmluvní povinnost považovat za škodu, takže použitelné právo by se určilo podle čl. 4 odst. 1 [tohoto] nařízení [...]
- Podpůrně, lze tento druh parkování považovat za bezdůvodné obohacení, takže použitelné právo by se určilo podle čl. 10 odst. 1 nařízení [Řím II]?
- Podpůrně, lze tento druh parkování považovat za jednatelství bez příkazu, takže použitelné právo by se určilo podle čl. 11 odst. 1 nařízení [Řím II]?
- Podpůrně, lze tento druh parkování považovat za předšmluvní odpovědnost odpůrce, takže použitelné právo by se určilo podle čl. 12 odst. 1 nařízení [Řím II]?

45 Z důvodu sanitárních rizik spojených s pandemií koronaviru přijal první senát Soudního dvora dne 22. dubna 2020 rozhodnutí, že bude rozhodováno bez konání jednání, s nímž se v projednávané věci původně počítalo, a zaslal účastníkům řízení a zúčastněným uvedeným v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie několik otázek k podání písemné odpovědi, na něž odpověděly společnost Obala, chorvatská a slovinská vláda a Komise.

K předběžným otázkám

K přípustnosti první, třetí a čtvrté otázky a první části deváté otázky

46 Společnost Obala a chorvatská vláda namítají nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a to v podstatě z toho důvodu, že předkládající soud dostatečným způsobem neobjasnil důvody, které jej vedly k položení předběžných otázek, či relevanci případné odpovědi Soudního dvora na otázky – které společnost Obala a chorvatská vláda považují za otázky skutkové povahy – pro spor v původním řízení. Kromě toho lze mít podle společnosti Obala za to, že v projednávaném případě žádný spor neexistuje, neboť podle vnitrostátních procesních pravidel měl první soud, jemuž byla věc v původním

řízení předložena, zamítnout opravný prostředek proti usnesení o nařízení exekuce vydanému na základě veřejné listiny, a to z důvodu, že byl tento opravný prostředek sepsán nejen osobou, která nebyla oprávněna zastupovat odpůrce v exekučním řízení, ale navíc v jiném než chorvatském jazyce.

- 47 Podle Komise má předkládající soud rozhodnout v rámci řízení týkajícího se pouze kompetenčního sporu mezi dvěma soudy. Má tedy zodpovědět pouze otázku, který z obou dotyčných soudů je místně příslušný. Podle názoru Komise jsou pro vyřešení tohoto kompetenčního sporu relevantní pouze otázky týkající se výkladu nařízení č. 1215/2012. Ostatní otázky týkající se doručování písemností a určení rozhodného práva podle ní nemají žádnou souvislost s předmětem sporu v původním řízení, a jsou tudíž nepřipustné.
- 48 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr může odmítnout vydat rozhodnutí o předběžné otázce podané vnitrostátním soudem na základě článku 267 SFEU mimo jiné pouze tehdy, nejsou-li dodrženy požadavky na obsah žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, které jsou uvedeny v článku 94 jednacího řádu Soudního dvora, nebo pokud je zjevné, že výklad nebo posouzení platnosti unijního pravidla, o které vnitrostátní soud žádá, nemají žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo jestliže se jedná o hypotetický problém (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. července 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, bod 19, a ze dne 3. září 2020, Supreme Site Services a další, C-186/19, EU:C:2020:638, bod 42 a citovaná judikatura).
- 49 Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že potřeba dospět k výkladu unijního práva, který by byl užitečný pro vnitrostátní soud, vyžaduje, aby tento soud vymezil skutkový a právní rámec, ze kterého vycházejí otázky, které pokládá, nebo aby alespoň vysvětlil skutkové předpoklady, na kterých jsou tyto otázky založeny. Předkládací rozhodnutí musí kromě toho uvádět přesné důvody, které vedly vnitrostátní soud k tomu, že má pochybnosti o výkladu unijního práva a usoudil, že je nezbytné položit Soudnímu dvoru předběžnou otázku (rozsudek ze dne 1. října 2020, Elme Messer Metalurgs, C-743/18, EU:C:2020:767, bod 41 a citovaná judikatura).
- 50 Tyto požadavky na obsah žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce jsou výslovně uvedeny v článku 94 jednacího řádu, který je předkládající soud povinen dodržovat v rámci spolupráce zavedené článkem 267 SFEU. Tyto požadavky jsou také připomenuty v doporučeních Soudního dvora pro vnitrostátní soudy o zahajování řízení o předběžné otázce (Úř. věst. 2018, C 257, s. 1) (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. prosince 2018, Rittinger a další, C-492/17, EU:C:2018:1019, body 38 a 39).
- 51 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že pokud jde o výklad nařízení č. 1393/2007, kterého se týkají první a třetí otázka, předkládající soud, kterému byla věc předložena v rámci negativního kompetenčního sporu, neoznámil Soudnímu dvoru v souladu s požadavky článku 94 jednacího řádu, v jakém smyslu závisí vyřešení sporu v původním řízení na výkladu tohoto nařízení. Jak zejména vyplývá z předkládacího rozhodnutí, odpůrce v původním řízení se obrátil na chorvatské soudy a podal opravný prostředek proti usnesení o nařízení exekuce, které mu bylo doručeno.
- 52 Pokud jde o čtvrtou otázku a první část deváté otázky, předkládající soud blíže neobjasňuje důvody, které jej vedly k tomu, aby si kladl otázky o slučitelnosti domněnky, že smlouva je uzavřena zaparkováním vozidla na vymezeném parkovišti nacházejícím se na veřejné komunikaci, s ustanoveními týkajícími se volného pohybu služeb stanovenými v článku 56 SFEU nebo také o vlivu, který může mít v tomto kontextu okolnost, že vlastníkem dotčeného vozidla je fyzická nebo právnická osoba.
- 53 Z toho vyplývá, že první, třetí a čtvrtá otázka a první část deváté otázky jsou nepřipustné.

K pravomoci Soudního dvora odpovědět na osmou otázku a na druhou část deváté otázky

- 54 V rámci osmé otázky a druhé části deváté otázky, které je třeba zkoumat jako první, se předkládající soud táže z hlediska ustanovení nařízení Řím I nebo Řím II na určení práva rozhodného pro právní vztah vzniklý v důsledku zaparkování vozidla na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci za situace, kdy k uvedenému parkování došlo před přistoupením dotyčného členského státu k Unii.
- 55 Článek 2 Aktu o podmínkách přistoupení Chorvatské republiky a o úpravách Smlouvy o Evropské unii, Smlouvy o fungování Evropské unie a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 2012, L 112, s. 21) v tomto ohledu stanoví, že ustanovení původních smluv a akty přijaté orgány před přistoupením Chorvatské republiky se pro ni stávají závaznými a uplatňují se v ní až ode dne jejího přistoupení, tj. od 1. července 2013.
- 56 Co se týče nařízení Řím I, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že v souladu s článkem 28 tohoto nařízení jeho použitelnost závisí na datu uzavření dané smlouvy (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 13. ledna 2016, Raiffeisen Privatbank Liechtenstein, C-397/15, nezveřejněné, EU:C:2016:16, bod 16).
- 57 Pokud jde o nařízení Řím II, Soudní dvůr rozhodl, že podle článku 31 tohoto nařízení je jediným okamžikem, který je třeba zohlednit pro účely vymezení působnosti *ratione temporis* tohoto nařízení, okamžik, kdy došlo ke skutečnosti vedoucí ke vzniku škody (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. listopadu 2011, Homawoo, C-412/10, EU:C:2011:747, bod 36).
- 58 V projednávané věci ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že k zaparkování vozidla, o které jde ve věci v původním řízení, došlo dne 30. června 2012, tedy před přistoupením Chorvatské republiky k Unii. Z toho vyplývá, že nařízení Řím I a Řím II nejsou *ratione temporis* použitelná a že Soudní dvůr nemá pravomoc odpovědět na osmou otázku a na druhou část deváté otázky.

Ke druhé otázce

- 59 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci, podaný společností, která byla územním samosprávným celkem pověřena správou takových parkovacích stání, spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 60 Co se týče pojmu „občanské a obchodní věci“ uvedeného v čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, Soudní dvůr již opakovaně rozhodl, že v zájmu toho, aby byla v mezích možností zajištěna rovnost a jednota práv a povinností vyplývajících z tohoto nařízení pro členské státy a zúčastněné osoby, je nutné pojem „občanské a obchodní věci“ nevykládat jako pouhý odkaz na vnitrostátní právo členského státu. Tento pojem musí být považován za pojem autonomní, který je nutno vykládat s ohledem na cíle a systém uvedeného nařízení, jakož i na obecné zásady vyvozené ze všech vnitrostátních právních řádů (rozsudek ze dne 28. února 2019, Gradbeništvo Korana, C-579/17, EU:C:2019:162, bod 46 a citovaná judikatura).
- 61 Mimoto potřeba zajistit řádné fungování vnitřního trhu a nezbytnost, aby v zájmu harmonického výkonu spravedlnosti nebyla v členských státech vydávána vzájemně si odporující rozhodnutí, vyžadují širokou definici uvedeného pojmu „občanské a obchodní věci“ (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2009, German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, EU:C:2009:544, body 22 a 23).

- 62 Pro účely zjištění, zda žaloba spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1215/2012, a tedy do jeho působnosti, je třeba určit právní vztah existující mezi stranami sporu a jeho předmět, nebo alternativně, zkoumat základ podané žaloby a podmínky jejího podání (rozsudek ze dne 16. července 2020, Movic a další, C-73/19, EU:C:2020:568, bod 37 a citovaná judikatura).
- 63 Ačkoliv tedy určité spory mezi veřejným orgánem a osobou soukromého práva mohou spadat do působnosti nařízení č. 1215/2012, jsou-li předmětem žaloby *acta iure gestionis*, je tomu jinak, jestliže veřejný orgán jedná v rámci výkonu veřejné moci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. května 2020, Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, bod 33 a citovaná judikatura).
- 64 Projev výsad veřejné moci, který vykazuje jedna ze stran sporu z důvodu výkonu svých výjimečných pravomocí, které jdou nad rámec pravidel použitelných na vztahy mezi jednotlivci, totiž takový spor vylučuje z oblasti „občanských a obchodních věcí“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 (rozsudek ze dne 3. září 2020, Supreme Site Services a další, C-186/19, EU:C:2020:638, bod 57 a citovaná judikatura).
- 65 Skutečnost, že určité činnosti mají veřejný účel, mimoto nepředstavuje sama o sobě znak dostatečný na to, aby byly kvalifikovány jako vykonávané *iure imperii*, jestliže neodpovídají výkonu výjimečných pravomocí ve srovnání s pravidly použitelnými na vztahy mezi jednotlivci (rozsudek ze dne 3. září 2020, Supreme Site Services a další, C-186/19, EU:C:2020:638, bod 66 a citovaná judikatura).
- 66 Pokud jde v projednávané věci o předmět návrhu v původním řízení, týká se vymáhání pohledávky odpovídající částce denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání na veřejné komunikaci spolu s náklady řízení.
- 67 Jak vyplývá ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, tento návrh byl sice společností Obala podán v souladu se zmocněním, které jí bylo uděleno aktem veřejné moci, avšak spočívá na soukromoprávním vztahu, v jehož rámci smluvní strany vykonávají práva a plní povinnosti v souladu se všeobecnými podmínkami smlouvy o parkování, které jsou stanoveny rozhodnutím upravujícím parkování ve městě Zadar, včetně povinnosti zaplatit hodinový či denní lístek a ceny těchto lístků. Smlouva o denním lístku se považuje za uzavřenou při nezaplacení hodinového lístku.
- 68 Jak mimoto vyplývá z písemných odpovědí chorvatské vlády na otázky zaslané Soudním dvorem, povinnost zaplatit skutečné náklady a zákonný úrok z prodlení v případě nezaplacení denního parkovacího lístku je založena na chorvatském závazkovém zákoně, který zakotvuje právo věřitele na plnou náhradu.
- 69 Z informací obsažených ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici, rovněž vyplývá, že denní parkovací lístek není sankcí za dopravní přestupek.
- 70 Pokud jde o základ a podmínky podání návrhu v původním řízení, je třeba rovněž poznamenat, že vymáhání poplatku za parkování provádí společnost Obala podle obecných právních předpisů, a to zahájením prvotního řízení před notářem v souladu s exekučním zákonem, po němž následuje řízení zahajované před soudem, jestliže odpůrce v exekučním řízení podal opravný prostředek proti usnesení notáře o nařízení exekuce.
- 71 Mimoto stejně jako v situaci ve věci, v níž byl vydán rozsudek ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), si společnost Obala vydáním denního parkovacího lístku zúčastněným neosobuje právo vydat exekuční titul odchylně od pravidel obecného práva, protože po takovém vydání lístku tato společnost může pouze uplatnit veřejnou listinu, která jí umožňuje zahájit řízení v souladu s ustanoveními exekučního zákona nebo v případě sporu pak řízení soudní.

- 72 Z výše uvedeného vyplývá, že ani právní vztah existující mezi účastníky řízení o takovém návrhu, o jaký jde ve věci v původním řízení, ani základ a podmínky takového návrhu nelze považovat za znaky nasvědčující výkonu výsad veřejné moci ve smyslu unijního práva, takže je třeba mít za to, že návrh tohoto typu spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 a do působnosti tohoto nařízení.
- 73 S ohledem na tyto úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci, podaný společností, která byla územním samosprávným celkem pověřena správou takových parkovacích stání, spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu tohoto ustanovení.

K šesté otázce

- 74 Podstatou šesté otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 24 bod 1 nařízení č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci spadá pod pojem „nájem nemovitostí“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 75 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je systém určení obecné příslušnosti stanovený v kapitole II nařízení č. 1215/2012 založen na obecném pravidle, uvedeném v jeho čl. 4 odst. 1, podle kterého osoby, které mají bydliště na území některého členského státu, mohou být žalovány u soudů tohoto státu bez ohledu na jejich státní příslušnost (rozsudek ze dne 4. října 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, bod 35).
- 76 Pouze jako výjimku z obecného pravidla příslušnosti soudů podle místa bydliště žalovaného stanoví kapitola II oddíl 6 nařízení č. 1215/2012 několik pravidel pro výlučnou příslušnost, mezi něž patří pravidlo uvedené v čl. 24 bodě 1 tohoto nařízení, podle něhož jsou pro rozhodování v řízeních, jejichž předmětem je nájem nemovitostí, příslušné soudy členského státu, na jehož území se daná nemovitost nachází (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. července 2019, Reitbauer a další, C-722/17, EU:C:2019:577, bod 38). Vzhledem k tomu, že mají ustanovení čl. 24 bodu 1 tohoto nařízení charakter výjimky, nesmí být vykládána v širším smyslu, než vyžaduje jejich účel (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. listopadu 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, bod 28 a citovaná judikatura).
- 77 Pokud jde o cíl sledovaný těmito ustanoveními, je třeba připomenout – jak vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora – že hlavním důvodem k založení výlučné příslušnosti soudů členského státu, kde se nemovitost nachází, je skutečnost, že soudy místa, kde se nemovitost nachází, jsou vzhledem k blízkosti nejlépe s to zjistit skutkový stav a uplatnit pravidla a zvyklosti, jimiž jsou obvykle pravidla a zvyklosti státu, na jehož území se nemovitost nachází (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. listopadu 2016, Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, bod 29 a citovaná judikatura).
- 78 Pokud jde konkrétně o nájem nemovitosti, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že tato výlučná pravomoc je odůvodněna složitostí vztahu vlastník-nájemce, který vedle povinnosti platit nájemné zahrnuje řadu práv a povinností. Tento vztah se řídí zvláštními, někdy i kogentními právními předpisy státu, kde se nachází nemovitost, která je předmětem nájmu, jako jsou právní předpisy určující osobu odpovědnou za údržbu nemovitosti a za platbu daní z nemovitostí, právní předpisy upravující povinnosti obyvatele nemovitosti vůči sousedům a právní předpisy regulující či omezující právo vlastníka převzít si nemovitost po skončení nájmu (usnesení ze dne 15. května 2019, MC, C-827/18, nezveřejněné, EU:C:2019:416, bod 27 a citovaná judikatura).
- 79 Jak přitom vyplývá z předkládacího rozhodnutí, v projednávaném případě se návrh v původním řízení netýká podmínek užívání nemovitosti, ale výběru poplatku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci. Bez ohledu na to, jak bude takto vzniklý právní vztah

kvalifikován ve vnitrostátním právu, se na takový návrh s ohledem na jeho předmět a na rozsah ověření, které musí vnitrostátní soud provést, nemůže vztahovat pravidlo výlučné příslušnosti stanovené v čl. 24 bodě 1 nařízení č. 1215/2012.

- 80 S ohledem na tyto úvahy je třeba na šestou otázku odpovědět tak, že čl. 24 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci nespadá pod pojem „nájem nemovitostí“ ve smyslu tohoto ustanovení.

K páté a sedmé otázce

- 81 Podstatou páté a sedmé otázky předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci spadá pod pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení, dále – v případě kladné odpovědi – zda smlouva o parkování uzavřená za takových okolností je smlouvou o poskytování služeb ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky tohoto nařízení, a konečně – v případě záporné odpovědi – zda se v případě takového návrhu uplatní pravidlo zvláštní příslušnosti ve věcech týkajících se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti podle čl. 7 bodu 2 tohoto nařízení.
- 82 Pokud jde zaprvé o smluvní či deliktů povahu návrhu v původním řízení, je třeba připomenout, že pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ a pojem „věci týkající se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti“ ve smyslu bodů 1 a 2 článku 7 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládány autonomně, a to především s přihlédnutím k systematice a cílům tohoto nařízení, aby bylo zajištěno jeho jednotné uplatňování ve všech členských státech. Nemohou být proto chápány jako odkaz na kvalifikaci právního vztahu projednávaného před vnitrostátním soudem v příslušném vnitrostátním právu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. července 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, bod 19 a citovaná judikatura).
- 83 Soudní dvůr v tomto ohledu judikoval, že pojem „věci týkající se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti“ ve smyslu čl. 7 bodu 2 nařízení č. 1215/2012 zahrnuje jakýkoliv návrh směřující k určení odpovědnosti žalovaného, který nesouvisí se „smlouvou nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. a) tohoto nařízení, a to v tom smyslu, že není založen na právním závazku svobodně sjednaném mezi stranami (rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, bod 23 a citovaná judikatura).
- 84 Upřesnil, že použitelnost buď čl. 7 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, nebo čl. 7 bodu 2 tohoto nařízení závisí jednak na rozhodnutí žalobce, zda se bude dovolávat jednoho z těchto pravidel pro určení zvláštní příslušnosti, a jednak na přezkumu zvláštních podmínek stanovených těmito ustanoveními soudem, u kterého byl návrh podán (rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, bod 29).
- 85 Pokud se žalobce dovolává jednoho z uvedených pravidel, je nezbytné, aby soud, u kterého byl návrh podán, ověřil, zda nároky žalobce mají nezávisle na jejich kvalifikaci ve vnitrostátním právu smluvní, či naopak deliktů nebo kvazideliktů povahu ve smyslu uvedeného nařízení (rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Wikingerhof, C-59/19, EU:C:2020:950, bod 30).
- 86 Z toho vyplývá, že je třeba hned zkraye ověřit, zda návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci má smluvní povahu bez ohledu na jeho kvalifikaci ve vnitrostátním právu.

- 87 V tomto ohledu je třeba podotknout, že ačkoli čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 nevyžaduje uzavření písemné smlouvy, je nicméně určení smluvní povinnosti nezbytné k použití tohoto ustanovení. Je třeba upřesnit, že taková povinnost může být považována za vzniklou mlčky, zejména pokud vyplývá z jednoznačných aktů vyjadřujících vůli smluvních stran (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. července 2016, Granarolo, C-196/15, EU:C:2016:559, bod 24 a citovaná judikatura).
- 88 V projednávané věci ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že všeobecné podmínky užívání veřejných parkovišť, zejména určení parkovacích stání, čas a sazby za parkování, včetně povinnosti zaplatit denní parkovací lístek, byly zveřejněny v rozhodnutí upravujícím parkování ve městě Zadar. Parkováním na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci vzniká právní vztah mezi správcem tohoto stání a osobou, která jej využila prostřednictvím platby za hodinový nebo denní parkovací lístek, jehož povahu lze kvalifikovat jako smluvní.
- 89 Návrh na uhrazení ceny denního parkovacího lístku se tedy zakládá na tvrzeném nesplnění smluvních povinností a spadá pod pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. a) nařízení č. 1215/2012, takže chorvatské soudy mohou vyvozovat svou příslušnost z tohoto ustanovení nezávisle na povaze smlouvy o parkování, o níž jde ve věci v původním řízení.
- 90 Argument uplatněný slovinskou vládou v její odpovědi na písemné otázky položené Soudním dvorem, podle kterého odpůrce nevyjádřil svobodný souhlas se závazkem, neboť v projednávaném případě bylo vozidlo, o něž jde ve věci v původním řízení, zaparkováno na daném parkovacím stání nikoli tímto účastníkem řízení, nýbrž leasingovým nájemcem, nemůže zpochybnit smluvní povahu návrhu v původním řízení. Tento argument se totiž týká meritorního přezkumu, který musí soud provést poté, co rozhodne o své příslušnosti.
- 91 Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že soud, kterému byla podána žaloba na plnění smlouvy, je příslušný na základě čl. 7 bodu 1 nařízení č. 1215/2012, i když se žalovaný na svou obranu dovolává neexistence této smlouvy (rozsudek ze dne 4. března 1982, Effer, 38/81, EU:C:1982:79, bod 8).
- 92 Pokud jde zadruhé o možnost kvalifikovat smlouvu o parkování v původním řízení jako smlouvu o poskytování služeb pro účely použití čl. 7 bodu 1 písm. b) nařízení č. 1215/2012, je třeba upřesnit, že by taková kvalifikace vylučovala použití pravidla pro určení příslušnosti stanoveného v čl. 7 bodě 1 písm. a) uvedeného nařízení. Vzhledem k hierarchii, která je v písm. c) tohoto ustanovení zavedena mezi písmeny a) a b), se totiž může pravidlo pro určení příslušnosti upravené v tomto písm. a) uplatnit pouze alternativně a v případě, že se neuplatní pravidla pro určení příslušnosti obsažená v uvedeném písm. b) (rozsudek ze dne 8. března 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, bod 34 a citovaná judikatura).
- 93 Pojem „služby“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 1215/2012 implikuje přinejmenším to, že strana, která je poskytuje, vykonává určitou činnost za úplatu (rozsudek ze dne 8. března 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, bod 38 a citovaná judikatura).
- 94 Co se týče kritéria existence činnosti, toto kritérium vyžaduje aktivní jednání, a nikoli pouhé zdržení se jednání (rozsudek ze dne 8. března 2018, Saey Home & Garden, C-64/17, EU:C:2018:173, bod 39). Soudní dvůr takto rozhodl, že smlouva, kterou majitel práva duševního vlastnictví za úplatu poskytne svému smluvnímu partnerovi oprávnění k výkonu tohoto práva, takovou činnost nezahrnuje, neboť majitel práva duševního vlastnictví neposkytuje prostřednictvím poskytnutí práva užívání žádné plnění a zavazuje se pouze přenechat svému smluvnímu partnerovi uvedené právo k volnému užívání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 23. dubna 2009, Falco Privatstiftung a Rabitsch, C-533/07, EU:C:2009:257, body 30 a 31).

- 95 V projednávaném případě přitom z informací, které má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že společnost Obala zajišťuje správu veřejných parkovišť, což zahrnuje konkrétní činnost spočívající přinejmenším v určení, vymezení a vyznačení parkovacích stání na veřejné komunikaci a ve správě jednotlivých způsobů vybírání poplatků za parkování.
- 96 Pokud jde o kritérium odměny placené za určitou činnost, v projednávaném případě není zpochybňováno, že zaplacení denního parkovacího lístku může být kvalifikováno jako odměna.
- 97 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 119 a 120 svého stanoviska, smlouva o parkování, o níž jde v původním řízení, tedy může být kvalifikována jako „smlouva o poskytování služeb“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky nařízení č. 1215/2012.
- 98 Na pátou a sedmou otázku je tedy třeba odpovědět tak, že čl. 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že zaprvé návrh na uhrazení poplatku na základě smlouvy, jejímž předmětem je parkování na některém z vymezených parkovacích stání nacházejících se na veřejné komunikaci, spravovaných a provozovaných společnostmi za tím účelem zmocněnou, spadá pod pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení a zadruhé že tato smlouva je smlouvou o poskytování služeb ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky tohoto nařízení.

K nákladům řízení

- 99 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 1 odst. 1 nařízení Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci, podaný společností, která byla územním samosprávným celkem pověřena správou takových parkovacích stání, spadá pod pojem „občanské a obchodní věci“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 2) Článek 24 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že návrh na uhrazení ceny denního lístku za parkování na vymezeném parkovacím stání nacházejícím se na veřejné komunikaci nespadá pod pojem „nájem nemovitostí“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 3) Článek 7 bod 1 nařízení č. 1215/2012 musí být vykládán v tom smyslu, že zaprvé návrh na uhrazení poplatku na základě smlouvy, jejímž předmětem je parkování na některém z vymezených parkovacích stání nacházejících se na veřejné komunikaci, spravovaných a provozovaných společnostmi za tím účelem zmocněnou, spadá pod pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení a zadruhé že tato smlouva je smlouvou o poskytování služeb ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. b) druhé odrážky tohoto nařízení.

Podpisy